INGEZONDEN

Plaatsing van brieven in deze rubriek houdt niet in dat de redactie de daarin weergegeven zienswijze onderschrijft. De redactie behoudt zich het recht voor, ingezonden stukken te bekorten of te weigeren.

Patiëntenbijsluiter voor middelen ter antistolling (III)

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het voorstel van Drs. J.P. NETZE en het antwoord daarop van de Werkgroep Patiënteninformatie KNMP in het *Pharm. Weekblad* (1981) 116, 614. Als verantwoordelijke fabrikant van Sintrom® en Sintrom Mitis® zouden wij gaarne op het volgende willen wijzen.

Door het bestaan van trombosediensten in Nederland wordt het merendeel der patiënten die met antistollingsmiddelen worden behandeld via deze diensten gecontroleerd en gevolgd. Sinds jaren bestaat er tussen de fabrikanten van Sintrom® en Marcoumar® en de Federatie van Nederlandse Trombosediensten de afspraak, dat de patiënten door de verschillende diensten zullen worden voorgelicht. Aan deze voorlichting hebben de verantwoordelijke fabrikanten hun medewerking verleend via het in nauwe samenwerking met de federatie ontwikkelen van folders, advieskaarten en doseringskaarten die in grote getale door de verschillende diensten aan de patiënten worden uitgereikt.

Naar onze mening kan het voorlichten van patiënten buiten de Federatie van Nederlandse Trombosediensten om, tot verwarring leiden en is nauw overleg met de federatie noodzakelijk.

Arnhem, mei 1981.

R.H.M. V.D. GIESSEN, arts
A.H. WEENINK, apotheker
Ciba-Geigy BV

Patiëntenbijsluiter voor middelen ter antistolling (IV)

Met belangstelling hebben het bureau en het bestuur van de Federatie van Nederlandse Trombosediensten kennis genomen van het voorstel van de heer NETZE met betrekking tot het verstrekken van informatie aan patiënten die orale antistollingsmiddelen krijgen voorgeschreven en de reactie hierop van de Werkgroep Patiënteninformatie KNMP, beide gepubliceerd in het *Pharmaceutisch Weekblad* (1981) 116, 614.

Graag zouden wij hier het volgende over willen opmerken. Vrijwel alle patiënten in Nederland die orale antistollingsmiddelen voorgeschreven krijgen, worden gecontroleerd door één van de zeventig trombosediensten in ons land. Zowel de individuele trombosediensten als de Federatie van Nederlandse Trombosediensten rekenen het tot hun taak om de patiënten zo goed mogelijk te informeren omtrent de risico's van de antistollingsbehandeling en de manier waarop de patiënten zelf eraan kunnen meewerken om deze risico's zo klein mogelijk te houden.

Voor dit doel drukt elke trombosedienst aan de achterzijde van de doseringskalender een informatieve en waarschuwende tekst af. Daarnaast wordt door de federatie een folder uitgegeven getiteld *Informatie over de thrombose-dienst*, die door alle trombosediensten aan alle patiënten wordt uitgereikt. De folder bevat in duidelijke taal algeme-

ne voorlichting over de aard van de behandeling en geeft voorts een tiental leefregels voor de patiënten. De folder is ten behoeve van buitenlandse patiënten vertaald in het Engels, Italiaans, Portugees, Spaans en Turks. Patiënten die met vakantie gaan krijgen in de taal van het land waarheen zij gaan informatie mee over hun behandeling. De federatie heeft met de betreffende farmaceutische firma's regelmatig overleg, zodat de patiëntenvoorlichting die de firma's verzorgen (o.m. doseringskalenders) afgestemd is op de informatie door de trombosediensten.

Een extra bijsluiter bij de afgeleverde coumarinepreparaten zou verwarrend kunnen werken, tenzij de teksten geheel op elkaar zijn afgestemd. Het voorstel van de heer NETZE lijkt daarom alleen nodig voor die apotheken, die in één van de weinige in Nederland overgebleven gebieden, waar geen aangesloten trombosedienst functioneert, gevestigd zijn (Alkmaar, Apeldoorn, Emmen, Gorkum, Maastricht, Venlo en Zeeuws-Vlaanderen). Dertien miljoen Nederlanders krijgen deze service van de thrombose-dienst echter wel.

Den Haag, 22 mei 1981.

C.A. VAN DIJK-WIERDA, arts
directeur Federatie van
Nederlandse Trombosediensten

Moet wie disopyramide denkt Ritmoforine schrijven?

Naar aanleiding van een onlangs in het *Pharmaceutisch Weekblad* (1981) nr. 18 verschenen advertentie onder de kop 'Wie disopyramide denkt moet Ritmoforine schrijven', wil ik graag het volgende opmerken.

Reeds jarenlang wordt er gediscussieerd over de vraag of de arts op zijn recept de spécialiténaam dan wel de generic name van het preparaat dient op te schrijven. Men is het er in het algemeen over eens dat de generic name de voorkeur verdient om diverse redenen:

- de apotheker is dan in de gelegenheid om een goedkoper preparaat af te leveren in plaats van het dure spécialité;
- het opschrijven van de generic name vereist van de arts een kritischer denkvermogen ten aanzien van de werking en voor te schrijven hoeveelheid. Het is nl. zeer eenvoudig om op te schrijven dat een patiënt 3 x daags 1 tablet hupplepup comp. moet slikken. Wordt echter de inhoud van het preparaat volledig uitgeschreven dan moet de voorschrijvend arts zich wel realiseren wat er in het preparaat aanwezig is, in welke hoeveelheid en hoeveel de patiënt per dag slikt. Tevens kunnen apotheker en assistenten zo een effectievere controle uitoefenen.

Neen, Roussel, het staat voor mij als een paal boven water dat 'wie Ritmoforine denkt, disopyramide moet schrijven'!

Utrecht, mei 1981.

A.G.M. HOEVENAARS